

GIV HJERNEN TID TIL AT FØLGE MED

Det er sådan set hurtigt at konstatere et høretab og finde frem til det høreapparater, der hjælper bedst. Tålmodigheden kommer lidt mere på prøve, når hjernen igen skal blive god til at sortere baggrundsstøjen fra. Men det er klaret på et par dage, fortæller hørespecialist Mette Vergo fra Audika Svendborg.

I starten af livet bruger menneskets hjerne kræfter på bl.a. at opleve og afkode lyden af mor/far, verden omkring sig, for at finde ud af, hvad der er gode lyde og hvad der faresignaler – og snart bliver den ekspert i at sortere ufarlige lyde og almindelig baggrundsstøj fra. Det kunne være lyden af knirkende gulvplanker, bornholmerens tikken, avisens raslen eller samtale i baggrunden og andet, der ikke er vigtigt for dens ejer. Når alderen så sætter sit spor på hørelsen, forsvinder en del af lydene lige så stille ud i ingenting. Og det kan jo være ganske godt, for nogle lyde, men det kan blive en udfordring, når man får høreapparater:

”Diskanten er det, der forsvinder først i det aldersbetingede høretab, og når hørelsen bliver dårligere og dårligere, glemmer hjernen hvordan den sorterer baggrundsstøjen fra”, fortæller Mette Vergo, der er hørespecialist i Audika Svendborg. ”Når man så får høreapparater, hører man pludseligt alle lydene, og så skal hjernen trænes i igen at frasortere”, fortæller hun. ”Man skal regne med at blive rigtigt træt de første par dage, men så bliver det hurtigt bedre”, fortæller hun: Efter 14 dages træning, bliver høreapparaterne finjusteret første gang og efter yderligere 14 dage anden gang. Det er en del af den gratis

en-månedes prøveperiode. ”Og man kan godt prøve flere forskellige høreapparater, inden man beslutter sig. Ligesom man altid kan komme ind og få justeret sine apparater gratis. Det er en del af servicen. Også selvom man vælger et apparat, der svarer til det, det offentlige tilbyder”, fortæller Mette Vergo.

Hvorfor er det så svært at indstille apparaterne rigtigt?

Det, der afgør, hvor præcist et høreapparat kan indstilles, er antallet af områder, der kan justeres individuelt: ”Hver apparat har et tilpasningsområde. Man kan sammenligne det med en lagkage delt op i forskelligt antal stykker, der hver kan have én slags pynt. Er der fire stykker, er der fire variationsmuligheder, er der 16, er der fire gange så mange muligheder”, forklarer Mette Vergo forskellen på et standardapparat – og de mere avancerede.

Uanset, om man vælger et standard eller avanceret apparat, følger samme service med: gratis justering, når brugeren har behov samt invitation til servicetjek af apparaterne en gang årligt.

Undlad at ”sjatbruge”

Det bedste resultat får man, når man beholder høreapparaterne

på fra den dag, hvor man har fået dem. Efter de første to dage, hvor hjernen virkelig bliver træt, så skal man glæde sig over hjælpen og lade være med at ”sjatbruge dem”, siger Mette Vergo: Høretabet er der jo ... og hjernen lærer snart at sortere overflødige lyde fra.

”Hvis man kun bruger sine høreapparater, når man skal noget, så bliver det alt for svært for ens hjerne”, forklarer hun.

Vælg høreapparat som du vælger bil

”Jeg plejer at sammenligne valg af høreapparat med et bilkøb. Hvor meget ekstraudstyr, vil du have? Vil du have klimaanlæg eller navigation? Dét tænker vi praktisk og på hvad, der vil være godt at have. Men det bliver straks anderledes, når vi taler om høreapparater”, fortæller Mette og tilføjer, at i virkeligheden handler det jo om at finde ud af, hvad man har brug for og hvad man går glip af, ved at vælge en model, der kan mindre end det, ens høretab egentlig tilsiger.

Rådgivning og oplysning en vigtig del.

En stor del af arbejdet i Audika, som er Oticon-certificeret og følger Oticons vision People First (mennesker først), er at oplyse, rådgive og informere om hørelse og ikke mindst om, hvad ubehandlet høretab gør ved éns helbred – også i Danske Seniorers medlemsforeninger. Her rykker hørespecialisterne ud med foredrag og en lille høretest, som kan indikere, om man burde få tjekket hørelsen.

Både det offentlige og de private tilbyder standard apparater

Selvom nogen tror, at det er dyrere at gå til en privat høre-klinik fremfor at vente på det offentlige, fordi apparaterne er dyrere, så kan man få høreapparater i samme kvalitet, i det private, som det offentlige tilbyder. Det man får ekstra i det private er, er nyere teknologi.

”Det offentlige tilbyder såvel standardapparater som top-produkter, det er bare ikke den nyeste modeller”, fortæller hørespecialist Mette Vergo, der kender både det offentlige og private marked. ”I den offentlige ser de på høretabet og hvor gammel er vedkommende, og så finder man det billigste i den kategori”.

En anden forskel er, at får man høreapparat i det offentlige, er de – ligesom krykker eller rollator – kun til låns og skal afleveres, når man ikke bruger dem mere. Og man skal selv forsikre dem. Vælger man et af de nyeste høreapparater fra en Audika-forretning, følger der forsikring med, der dækker op til 4 pludseligt opståede skader eller tab af apparat i løbet af tilskudsperioden.

”People first’-princippet gælder også, når vi får folk i stolen til test. Ikke to personers behov er ens, derfor spørger vi, hvad folk laver i hverdagen. Og seniorer har altså travlt!”, ler Mette, der oplever, at det er seniorerne, der har svært ved at finde plads i kalenderen.

At seniorer lever et travlt og aktivt liv, betyder omvendt, at apparater-

ne skal være så gode, at de kan bruges i alle situationer – fx både til bridge, hvor man skal være stille, på golfbanen eller til et middags-selskab med 12 personer.

”Det handler om at finde et apparat, der kan klare alle brugerens situationer – uden at brugeren selv aktivt skal vælge en indstilling.

Lidt ligesom når man har sat kursen i sin navigation og så drejer til venstre et sted, hvor den vil fortsætte lige ud. Så genberegner den. Det kan de gode høreapparater.”

Fire års garanti

Når man køber Oticon og Bernafon høreapparater i en privat klinik (priser fra 500 kr. og opefter), følger der 4 års garanti med, og for de særligt avancerede apparater følger der en forsikring med (selvrisiko: 475 kr.), der op til 4 gange inden for tilskudsperioden erstatter pludselig skade på apparatet. Forsikringen dækker også hvis man mister sine høreapparater. Med i pakken med høreapparater fra Audika er der også gratis levering af brugsdele som filtre, dutter og batterier.

Hørespecialist/audiologist

En hørespecialist eller audiologist kan enten være universitetsuddannet teknisk audiolog med fokus på det tekniske – og på forsknings- og udviklingsdelen – eller være uddannet som hospitalsteknisk audiologi-assistent på teknisk skole med læreplads i enten en offentlig eller en privat høre-klinik. Mette Vergo var så heldig, at få praktiktid i både det offentlige og det private.

